

Råd g i v e n d e u t t a l e l s e:

- Dato:** 13. april 2012
- Sak:** 11/7
- Klager:** Staten v/Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir)
Postboks 8113 Dep
0032 Oslo
- Innklaget:** A kommune
- Prosessfullmektig:** Kommuneadvokaten v/advokat B
- Nemnda:** Tingrettsdommer Kim Heger (leder), advokat Rita Aase og
ass. kommuneadvokat Ola Rømo
- Avgjørelsesform:** Nemndas avgjørelse er fattet i nemndsmøte basert på partenes skriftlige fremstilling.
- Saken gjelder:** Saken gjelder tvist om betaling for utgifter til forsterkningstiltak for et barn plassert i en barnevernsinstitusjon i perioden xx. desember 2005 – xx. mars 2011.

****

- A kommune
- B kommuneadvokat
- C institusjon
- D fylkesnemnd
- E sykehus
- F lege
- G klient
- H lege
- J region

I møte 13. april 2012 avga Barnevernets tvisteløsningsnemnd i sak 11/7 slik

r å d g i v e n d e u t t a l e l s e:

Saken gjelder uenighet mellom partene om kostnadsfordeling av utgiftene knyttet til forsterkningstiltak som har vært iverksatt for gutt født 1993 gjeldende for perioden xx. desember 2005 til xx. mars 2011.

Tvisten ble oversendt Barnevernets tvisteløsningsnemnd fra Bufetat 8. november 2011 uten at A kommune på forhånd hadde samtykket til at saken skulle forelegges nemnda. I tilsvar av xx. januar 2012 har imidlertid også kommunen gitt samtykke til at saken blir behandlet av tvisteløsningsnemnda.

Sakens bakgrunn

Av saksdokumentene fremgår det at gutten som er født i mars 1993, har vært institusjons-plassert siden 2005. I Bufetat Region J beregning inntatt i brev av xx. august 2011, fremgår det at det er krevet refusjon av merutgifter på kr 7 498 000 for perioden xx. desember 2005 til xx. juni 2008 hvor gutten var plassert ved C, og deretter merutgifter på kr 12 952 910 mens gutten var plassert i enetiltak tilknyttet samme institusjon i perioden xx. juni 2008 til xx. mars 2011. Samlet refusjonskrav fra Bufetat mot kommunen utgjør etter dette kr 20 450 910.

Institusjonsplasseringene har vært hjemlet i barnevernloven § 4-4 femte ledd, men fra september 2008 til september 2010 har plassering hatt grunnlag i barnevernloven § 4-24 annet ledd etter vedtak fattet av fylkesnemnda for barnevern og sosiale saker i D xx. september 2008, og nytt vedtak om forlengelse fattet av samme fylkesnemnd xx. august 2009. Begge vedtakene ble brakt inn for A tingrett som opprettholdt avgjørelsene ved dommer avsagt henholdsvis xx. januar 2009 og xx. april 2010. Nemnda legger til grunn at plasseringene har vært ved godkjent institusjon.

Bakgrunn for plasseringene er guttens atferdsvansker som i hovedsak knytter seg til utagering og raseriutbrudd, og det var hans mor som selv søkte hjelp hos barneverntjenesten på grunn av dette. Gutten har fått diagnosen moderat psykisk utviklingshemmet og han har en frontalapp-epilepsi.

Av A tingretts dom av xx. april 2010 fremgår det blant annet at gutten i 2007 fikk innlagt vagus stimulator, og at han etter dette har hatt en klar reduksjon i antall epileptiske anfall. Videre fremgår det av dommen at det har vært gjennomført en nevropsykologisk utredning som konkluderte med at han da hadde en evnemessig fungering som en 6-7 åring.

Forut for Bufetats saksfremlegg for tvisteløsningsnemnda har partene forhandlet om en minnelig løsning av saken uten å komme til enighet.

Partenes anførsler

Bufetat har i det vesentlige anført at de forsterkningstiltak som er etablert for gutten på institusjonen i all hovedsak er begrunnet i hans psykiske utviklingshemming og epilepsi.

Bufetats syn fremgår særlig av to brev fra Bufetat Region J datert henholdsvis xx. januar 2011 og xx. august 2011. Det anføres her at det ikke kan ses å foreligge omsorgssvikt i tradisjonell forstand i denne saken, men at omsorgsbehovet overstiger det man kan forvente av foreldre med normalt god omsorgsevne.

Det er videre pekt på at behovene for et hjemmeboende barn i samme alder og med samme funksjonshemming som denne gutten, må antas å ville ha medført 100 % avlastning, barnebolig, omsorgsbolig i tillegg til behov knyttet til behandling.

Guttens atferdsproblemer anses å være av en alvorlighetsgrad som er uvanlig. Bufetat anser det sannsynlig at guttens frontalapp-epilepsi og hans moderate utviklingshemming er den overveiende årsak til at etaten har måtte sett inn store ressurser i behandlingen av gutten. Det er også vist til ulike uttalelser fra fagkyndig helsepersonell som til dels omhandler hva som er årsak til guttens atferdsforstyrrelser. Bufetat anser det usannsynlig at omsorgssvikt er den dominerende årsak til guttens funksjonshemming, og at frontalapp-epilepsien har andre årsaker enn omsorgssvikt. Det ses imidlertid ikke bort fra at fars vold mot mor kan ha hatt innvirkning på guttens atferdsvansker, men at dette ikke er årsak til de særlige tiltak som Bufetat har måttet sette inn i dette tilfellet.

Det foreligger flere avgjørelser i fylkesnemnda og tingretten som dels omfatter vurderinger av årsaker til adferdsvansker. Bufetat anfører imidlertid at slike vurderinger foretatt av fylkesnemnd og tingrett bør gis begrenset vekt når forsterkningsbehov er tema i tvist om økonomisk ansvar.

Bufetat har nedlagt slik påstand:

Bufetat ber tvisteløsningsnemnda tilrå at A kommune betaler kr 20.450.910,- for utgifter til forsterkning for opphold i barneverninstitusjon i perioden desember 2005 til mars 2011.

Kommunen har i det vesentlige anført at kostnadsfordeling for utgifter til forsterkning for opphold ved barneverninstitusjonen i dette tilfellet må foretas med utgangspunkt i hovedregelen i barnevernloven § 9-4 og 9-5, og at det må foreligge klare holdepunkter for å kunne fravike denne hovedregelen.

Det er også vist til at gutten i to år av den aktuelle perioden var tvangsplassert i medhold av barnevernloven § 4-24, hvor det blant annet i fjerde ledd er fastsatt at "(v)edtak etter første og

annet ledd kan bare treffes dersom institusjonen faglig og materielt er i stand til å tilby barnet tilfredsstillende hjelp i forhold til formålet med plasseringen.” Det er det statlige regionale barnevernet som skal sørge for at det finnes institusjonsplasser, og den økonomiske ansvarsfordelingen mellom stat og kommune må korrespondere med oppgavefordelingen.

Kommunen er innforstått med at det kan foreligge unntak, jfr betalingsrundskrivet om kostnader ved plassering av funksjonshemmede barn, hvor det kan være vanskelig å foreta en grensedracting mellom hvilke tiltak ved institusjonsoppholdet som knytter seg til barnets funksjonshemming.

I denne saken er det guttens atferdsvansker som var grunnlag for plasseringen, og at hans diagnoser med moderat psykisk utviklingshemming og frontalapp-epilepsi er underordnet de vurderinger som er gjort av de instanser som har fattet avgjørelsene om plassering. Kommunen har vist til avgjørelser både i fylkesnemnd og tingrett. Til støtte for sitt syn har kommunen i tillegg vist til tidligere avgjørelse i tvisteløsningsnemnda.

Kommunen har også anført at guttens omsorgssituasjon forut for plasseringen har vært av vesentlig betydning for de vansker han sliter med og som etter hvert har nødvendiggjort institusjonsplassering.

A kommune har nedlagt slik påstand:

Bufetats refusjonskrav utover kommunens egenandel kan ikke tas til følge.

Nemndas bemerkninger:

1.

Høsten 2007 utarbeidet det daværende Barne- og likestillingsdepartementet rundskriv Q-06/2007 om oppgave- og ansvarsfordeling mellom kommuner og statlige barnevernsmyndigheter og om betalingsordninger i barnevernet (”betalingsrundskrivet”). Ved praktiseringen av rundskrivet erfarte staten og kommunene at det er vanskelig å unngå gråsoner hva gjelder oppgave- og betalingsansvaret i enkelte av disse sakene.

I samarbeidsavtale av 19. august 2008 mellom Kommunens Sentralforbund (KS) og Regjeringen ved daværende Barne- og likestillingsdepartementet om utvikling av barnevernet, ble partene enige om å etablere et tvisteløsningsorgan for de såkalte ”gråsonesaker”. Dette er saker der det er tvist mellom kommune og stat om grensen mellom statens betalingsansvar etter barnevernloven og kommunens betalingsansvar etter annen lovgivning. Gråsonesakene oppstår der et barn har behov for tiltak både etter barnevernloven og andre velferdslover.

På bakgrunn av ovennevnte opprettet partene 1. januar 2010 Barnevernets tvisteløsningsnemnd. Nemnda er et uavhengig organ som skal gi rådgivende uttalelser i

gråsonesaker som begge parter velger å bringe inn for nemnda. Nemndas uttalelse er ikke rettslig bindende.

Barnevernets tvisteløsningsnemnd består av leder og seks medlemmer – alle jurister. Leder er utnevnt av departementet i samarbeid med KS, mens tre medlemmer er utnevnt av departementet på fritt grunnlag og tre medlemmer er utnevnt etter forslag fra KS. Nemnda settes i hver sak med lederen og ett medlem fra gruppen som er oppnevnt på fritt grunnlag og ett medlem fra gruppen som er oppnevnt etter forslag fra KS.

KS og departementet utarbeidet saksbehandlingsregler for nemnda (datert 17. november 2009) og for nemndas sekretariat.

2.

Det rettslige utgangspunkt om fordeling av utgifter i barneverntjenesten følger av barnevernloven § 9-4 og § 9-5:

§ 9-4. Statlig regional barnevernmyndighets økonomiske ansvar for barneverntjenesten

Når det gjelder barn under 20 år som blir plassert i fosterhjem eller institusjon eller får opphold i senter for foreldre og barn, skal statlig regional barnevernmyndighet dekke den del av kommunens utgifter som overstiger det kommunen plikter å betale etter § 9-5.

§ 9-5. Statlig regional barnevernmyndighets rett til å kreve refusjon fra kommunen.

Den kommune som har søkt om inntak for et barn i institusjon eller for barn og foreldre i senter for foreldre og barn, skal yte delvis refusjon av oppholdsutgifter til statlig regional barnevernmyndighet etter satser fastsatt av departementet. Det kan også fastsettes satser for kommunal refusjon ved inntak i institusjon eller senter for foreldre og barn med tilknyttet spesialisttjeneste etter denne loven. Departementet kan gi forskrifter om refusjonsordningen

Med hjemmel i barnevernloven § 9-5 er det gitt forskrift om statlig regional barnevernmyndighets rett til å kreve refusjon fra kommunen for opphold i institusjon (FOR-2003-11-26-1397). Satsene fastsettes hvert år i statsbudsjettet, jfr. forskriften § 4, og meddeles i departementets årlige rundskriv (se for eksempel rundskriv Q-2010-9001). Etter dette vil statlig regional barnevernmyndighet refundere kommunens oppholdsutgifter til fosterhjems plassering i den utstrekning de overstiger den fastsatte sats per plass per måned..

Barn og ungdom med funksjonshemninger - og som samtidig har behov for barneverntjenester - kan ha rett til både statlige spesialisthelsetjenester, kommunal omsorg og behandling og tjenester etter barnevernsloven. Dette innebærer at et barn med sammensatte problemer som er plassert i barneverninstitusjon også har rett til hjelpetiltak etter annet lovverk. I dette skjæringsfeltet mellom statlige og kommunale ansvarsområder oppstår et

kostnadsfordelingsspørsmål som ikke er løst i de ovennevnte lover og forskrifter. I det såkalte betalingsrundskrivet Q-6/2007 fra det daværende barne- og likestillingsdepartementet er det forsøkt oppstilt retningslinjer for håndtering av dette kostnadsfordelingsspørsmålet.

Det fremgår av innledningen til betalingsrundskrivet at formålet er å *”sikre mest mulig ensartet forståelse og praktisering i hele landet når det gjelder oppgave-, ansvars- og utgiftsfordelingen mellom kommuner og statlige regionale barnevernmyndigheter”*.

I betalingsrundskrivet Q-6/2007 er det fremhevet at barneverntjenestens ansvar er av subsidiær karakter også overfor funksjonshemmede barn. I del II punkt 2.5 heter det bl.a.:

At barnet er funksjonshemmet gir ikke i seg selv grunnlag for å plassere barnet utenfor hjemmet med hjemmel i barnevernloven. Det er bare dersom det funksjonshemmede barnet samtidig faller inn under de alminnelige vilkårene for tiltak etter barnevernloven at barnevernloven kommer til anvendelse. At barnet på grunn av funksjonshemmingen har større omsorgsbehov enn foreldre med alminnelig god omsorgsevne er i stand til å ivareta, er ikke tilstrekkelig til plassering utenfor hjemmet etter barnevernlovens regler.

I del III punkt 5 er det bl.a. uttalt følgende om kostnadsfordelingen for særskilte tiltak som har sammensatte årsaker:

Dersom funksjonshemmede barn plasseres i statlige eller private barneverninstitusjoner, og funksjonshemmingen innebærer at det må settes inn særskilte tiltak eller særlig tilrettelegging, skal kommunen dekke den del av utgiftene ved institusjonsoppholdet som knytter seg til barnets funksjonshemming, i tillegg til ordinær andel av oppholdsutgiftene. I en del tilfeller kan det være vanskelig å foreta en grensedragnings mellom hvilke tiltak ved institusjonsoppholdet som knytter seg til barnets funksjonshemming. Det må i så fall foretas en konkret vurdering av det enkelte barn. Det vil i denne sammenheng være nyttig å se på hvilke behov barn i samme alder med tilsvarende omsorgssvikt har. På samme måte kan det være nyttig å se hvilke behov hjemmeboende barn i samme alder og med tilsvarende funksjonshemming har.

En kostnadsdeling som beskrevet ovenfor skal imidlertid ikke skje dersom omsorgssvikten er den dominerende årsak til barnets funksjonshemming. Det vil da være den ordinære betalingsordningen innenfor barnevernet som skal legges til grunn.

I vedlegg til Samarbeidsavtale av 19. august 2008 mellom Staten og KS om *”Utvikling av barnevernområdet”* heter det bl.a.:

Twisteløsningsorganets virkeområde vil også typisk omfatte tilfeller der funksjonshemmede barn plasseres i fosterhjem eller i barneverninstitusjoner, og funksjonshemmingen innebærer at det må settes inn særskilte tiltak eller særlig tilrettelegging. Kommunen skal da dekke den del av utgiftene ved oppholdet som knytter seg til barnets funksjonshemming i tillegg til ordinær andel av oppholdsutgiftene. I en del tilfeller kan det være vanskelig å foreta en grensedragnings mellom hvilke tiltak som knytter seg til barnets funksjonshemming.

Det følger imidlertid av betalingsrundskrivet at en kostnadsdeling som beskrevet ovenfor ikke skal skje dersom omsorgssvikten er den dominerende årsak til barnets

funksjonshemming. Det vil da være den ordinære betalingsordningen innenfor barnevernet som skal legges til grunn.

Nemnda vil på grunnlag av ovennevnte knytte enkelte bemerkninger til lovanvendelsen.

Lovens utgangspunkt er, som det fremgår ovenfor, at regional barnevernmyndighet skal dekke utgiftene til fosterhjem og institusjon for barn under 20 år utover kommunens egenandel.

Barneverntjenestens ansvar er imidlertid subsidiært også overfor funksjonshemmede barn, og funksjonshemmede barn under barnevernets omsorg vil ha de samme rettigheter etter andre velferdslover som hjemmeboende funksjonshemmede barn. Nemnda er på dette punktet enig i det prinsipielle synet på forholdet mellom barnevernloven og de øvrige velferdslovene som kommer til uttrykk i ovennevnte retningslinjer.

Nemnda legger videre til grunn at det, slik det fremgår av retningslinjene, i tilfeller hvor funksjonshemmede barn er plassert i fosterhjem eller barneverninstitusjon, og funksjonshemmingen innebærer at det må settes inn særskilte tiltak, må foretas en kostnadsfordeling mellom kommunen og Bufetat basert på en vurdering av hvilke tiltak ved institusjonsplasseringen som er knyttet til funksjonshemmingen. Disse utgiftene skal bæres av kommunen mens øvrige tiltak skal bæres av Bufetat. Denne fordelingen må skje etter en konkret vurdering, som nødvendigvis må bli skjønnsmessig. Etter nemndas vurdering kan det ikke være avgjørende for vurderingen om forsterkningstiltaket er hjemlet i barnevernloven. Nemnda legger også til grunn at utfallet av vurderingen både vil kunne bli at kommunen må bære alle utgiftene til særskilte tiltak, og at det skjer en fordeling av utgiftene mellom kommunen og Bufetat. Både formuleringene i rundskrivet og den sammenlignende vurdering som det legger opp til med henholdsvis barn i samme alder med tilsvarende omsorgssvikt og hjemmeboende barn med tilsvarende funksjonshemming, taler etter nemnda syn for en slik fortolkning.

Nemnda nevner for ordens skyld at forutsetningen for en kostnadsdeling er at de særskilte tiltakene eller tilretteleggingen har sin årsak i funksjonshemmingen, jf. ordlyden i rundskrivet: *"...funksjonshemmingen innebærer at det må settes inn særskilte tiltak eller særlig tilrettelegging ..."* I tilfeller hvor forsterkningstiltak alene har sin årsak i omsorgssvikten eller grunnlaget for plasseringen, må resultatet bli at lovens normalordning legges til grunn og Bufetat bærer kostnadene utover kommunens egenandel.

I tilfeller hvor omsorgssvikten er den dominerende årsaken til funksjonshemmingen skal også lovens ordinære betalingsordning legges til grunn slik det er presisert i rundskrivet.

Avslutningsvis nevnes at når plassering av barn med funksjonshemming skjer i institusjoner som er hjemlet i andre lover, reguleres finansieringen av oppholdet av denne lovgivningen, og statlig regional barnevernmyndighet har ikke ansvar for å dekke oppholdet.

3.

Begge partene har i sine innledende brev til tvisteløsningsnemnda angitt at det omtvistede refusjonskrav refererer seg til utgifter til forsterkningstiltak som var iverksatt for gutten i perioden januar 2005 til mars 2011. I Bufetat Region Js brev av xx. august 2011 til direktoratet er imidlertid refusjonskravet beregnet for perioden fra xx. desember 2005 og fram til og med xx. mars 2011. Heller ikke ut fra øvrige innsendte dokumenter kan det ses at kravet er relatert til tiden før xx. desember 2005, og nemnda legger derfor til grunn at det omtvistede krav gjelder for den sistnevnte perioden.

Grunnlaget for plasseringen ved institusjonen har i hovedsak vært knyttet til guttens utagering og raseriutbrudd slik det fremgår av A tingretts dom av xx. april 2010, hvor fylkesnemndas vedtak om forlengelse av institusjonsplasseringen etter barnevernloven § 4-24 annet ledd ble opprettholdt.

Begge parter forstås å legge til grunn at moren ikke kunne gi gutten forsvarlig omsorg i hjemmet og at plassering ved institusjon var et nødvendig tiltak for å gi gutten en tilfredsstillende omsorgssituasjon. Uenigheten mellom partene er først og fremst knyttet til hva som har vært hovedårsaken til behovet for de langvarige forsterkningstiltak som ble iverksatt under plasseringen i den omhandlede perioden. Bufetat har ansett guttens psykiske utviklingshemming og hans epilepsi å være den vesentligste årsak til forsterkningstiltakene, og at disse kostnader må bæres av kommunen. Kommunen har på sin side prinsipalt anført at guttens atferdsproblemer ikke har sin hovedårsak i hans ovennevnte diagnoser, og at forsterkningstiltakene og kostnadene ved disse må bæres av Bufetat ut fra de alminnelige regler om kostnadsfordeling knyttet til institusjonsplassering. Subsidiært har kommunen anført at kostnadsdekning ikke skal skje når omsorgssvikten er den dominerende årsak til barnets funksjonshemming. Atter subsidiært har kommunen anført at utregningen av refusjonskravet er basert på feil satser.

Bufetat har særlig vist til at helsefaglige vurderinger og utredninger i slike saker gir grunn til å anse at guttens særlige atferdsproblematikk ikke gir holdepunkter for å anse omsorgssvikt som noen vesentlig årsaksfaktor. Bufetat har anført at kombinasjonen av frontalapp-epilepsien og den moderate psykiske utviklingshemming utgjør hovedårsaken til guttens atferdsproblemer. Det er i denne forbindelse blant annet vist til en nevropsykologisk

utredningsrapport av xx. mars 2008 fra E, hvor gutten da ble ansett å ha et generelt evnenivå på 6-7 år. Fra rapporten er det blant annet sitert følgende: *«Det er klart grunnlag for å bekrefte funksjonsdiagnose moderat psykisk utviklingshemming, for å sikre ham fremtidig tilgang på adekvate støtteressurser og oppfølging i tråd med nedfelte retningslinjer og behovsvurderinger for denne gruppen ungdom. ...»*

I fylkesnemndas vedtak av xx. august 2009 fremgår det også at dr. F fra Nevrologisk avdeling, E sykehus, avga forklaring for nemnda og at han *«mente det var sannsynlig at Gs utageringer kunne skyldes en kombinasjon av epilepsi og atferdsforstyrrelse.»*

Det er også vist til vurderinger fra PPT og uttalelser fra Bufetat Fagteam A, hvor det i brev av xx. april 2008 blant annet heter om kontakt med familien fra 2001 til 2005: *«I rapporten står det at overlege H ved Bup informerer mor i 2004 om at G ikke vurderes å ha spesifikke barne- og ungdomspsykiatriske problemer eller lidinger. Problemene til G er vanlige problemer som man ser hjå personer med moderat til lett utviklingshemming. Videre skriver Bup at det er ingen åpenbar grunn til å sjå G sin atferd isolert fra han sin relativt markerte epilepsi med hyppige anfall, og hans pu-tilstand generelt.»*

A kommune har på sin side særlig påpekt at det må foreligge forholdsvis klare holdepunkter for at det er selve funksjonsnedsettelsen som begrunner de ekstra kostnadskrevende tiltak. Kommunen har videre vist til at A tingrett etter vid bevisførsel for retten vedrørende epilepsidiagnosen og atferdsproblemene har kommet til at *«(h)ovedårsaken må være en annen og det er åpenbart for retten at dette er noe som kan behandles. Dette fordi [gutten] har hatt god fremgang siste året.»*

Kommunen bestrider også at den moderate utviklingshemming kan begrunne Bufetats refusjonskrav. Det er anført at guttens avvikende atferdsproblemer ikke er normale for denne diagnosen. Kommunen anser at forsterkningstiltakene har vært satt inn for å takle guttens atferd og ikke hans utviklingshemming, og det er anført at det er oppvekstforholdene som har forårsaket atferdsvanskene.

Nemnda finner det vanskelig å ta stilling til hvilke forhold som har forårsaket guttens særlige atferdsproblemer. Opplysningene i sakens dokumenter kan trekke i ulike retninger. A kommune har anført at det er Bufetat som har bevisbyrden for at det er guttens moderate

utviklingshemming og epilepsi som er årsak til hans atferdsproblematikk. Nemnda kan ikke se at regelverket for kostnadsfordelingen gir holdepunkter for en slik særlig bevisbyrderegel, og avgjørelsen bør derfor baseres på hva som kan legges til grunn som årsak ut fra en alminnelig sannsynlighetsovervekt.

A tingrett har i sin dom av xx. april 2010 konkludert med at det ikke forelå sannsynlighetsovervekt for at epilepsien er årsak til guttens atferdsproblemer. Nemnda finner det ut fra de fremlagte saksdokumenter vanskelig å fravike denne bevisvurderingen som retten har foretatt etter en umiddelbar bevisføring.

Når det gjelder diagnosen moderat utviklingshemming, har tingretten ikke foretatt noen tilsvarende vurdering av årsaksforholdet. Nemnda kan imidlertid ikke se bort fra at forhold under oppveksten som kommunen har vist til, herunder voldsutøvelse under guttens tidligere oppvekst i hjemmet, har vært en betydelig årsaksfaktor som har innvirket på hans senere atferdsproblemer. Det anses sannsynlig at både diagnosene og mangler ved omsorgssituasjonen i hjemmet har vært medvirkende årsaker til guttens utagerende og aggressive atferd. Årsaksbildet fremstår som sammensatt og ut fra partenes saksfremstilling og det dokumentmaterialet som er fremlagt, er det problematisk å få helt klarhet i innholdet i de enkelte forsterkningstiltak og hva som har begrunnet disse. Noe av dette kan nok også tilskrives at kostnadene gjelder tiltak som går forholdsvis langt tilbake i tid. Slik saken er opplyst er det vanskelig å foreta en eksakt fordeling, men nemnda finner det riktig å legge til grunn en skjønnsmessig fordeling av ekstrakostnadene.

Senere tiltak og oppfølging som kommunen har ansvar for etter at gutten er blitt myndig og som det er redegjort for i kommunens brev av 30. mars 2012, kan ikke ses å inneholde noen vesentlige momenter av betydning for den omtvistede kostnadsfordelingen.

På bakgrunn av ovenstående finner nemnda etter beste skjønn å tilrå at kostnadene til forsterkningstiltak som overstiger de ordinære utgifter til institusjonsplasseringen av gutten, må bli å fordele med en halvpart på hver av partene.

Avgjørelsen er enstemmig.

Slutning:

Tvistenemnda tilrår at Bufetat og A kommune dekker hver sin halvpart av kostnadene til forsterkningstiltak i perioden xx. desember 2005 til xx. mars 2011.

Rita Aase

Kim Heger

Ola Rømo